

Jan Mužík
Seifertova 445
Ústí nad Labem
4 0 0 0 1

Správa Národního parku Šumava
1.máje 260
Vimperk
3 8 5 0 1

V Ústí nad Labem dne 14.8.2023

Předmět: vyjádření k návrhu opatření obecné povahy o omezení vstupu z důvodu ochrany přírody

Vážená paní, pane,

chtěl bych využít možnost se vyjádřit k návrhu opatření obecné povahy o omezení vstupu z důvodu ochrany přírody SZ NPS 06920/2023/1- NPS 06920/2023.

Na úvod bych řekl, že k přírodě mám blízko, neboť jsem v ní vyrostl, konkrétně na hranici dnešního NP České Švýcarsko. Díky skalám jsem se dostal k horám, z kterých se stala největší záliba mého života. Tato záliba a touha poznat více pohoří mě přivedla na všechny stále obyvatelné kontinenty, do mnoha desítek národních parků a celkově do různých typů přírody. Naučil jsem se v přírodě fungovat, přežít, užívat si jí a mít k ní respekt. Během svých toulek jsem mnohé viděl a snad i něco naučil.

Není to tak dlouho, co jsem psal panu Dvořákovi, vašemu mluvčímu, dotaz, zda je možné se legálně dostat na několik vrcholů v oblasti Velké Mokrůvky. Dotaz jsem položil po své letošní druhé návštěvě Šumavy, neboť jsem na místě zjistil, že do těchto míst je zákaz vstupu, respektive, pokud mapy.cz říkají pravdu, musel bych složitě kličkovat, abych se někam dostal. A to mi samozřejmě nestálo za to. Když jsem panu Dvořákovi psal, netušil jsem o návrhu, který omezí vstup do určité části parku. O tom jsem se dozvěděl, díky prohlížení stránek národního parku a hledání informací týkající se návštěvního pořádku, tras, možností atd. Když jsem si tento návrh přečetl, začal jsem mít sám pro sebe mnoho otázek. To je vlastně ten důvod proč se chci k návrhu vyjádřit.

Po přečtení návrhu opatření obecné povahy o omezení vstupu z důvodu ochrany přírody, jsem si položil jednu, tu nejdůležitější otázku. Opravdu jde o ochranu přírody? Proč jsem si ji položil? Protože od takového návrhu, bych očekával, že bude daleko komplexnější a především, že bude vizí do budoucna. Ted' návrh řeší pouze omezení nějakého prostoru, co dál? Nic, tím to skončí.

Osobně s tímto návrhem nesouhlasím, neboť mi je znemožněn volný pohyb v dané lokalitě. Volný pohyb mi zaručuje ústava. Ve svém návrhu i toto právo zmiňujete.

Chtěl bych uvést několik návrhů, které fungují v jiných národních parcích po celém světě a evidentně přispívají k ochraně přírody, vzdělání i relaxaci.

1. Vstupné - Mnohé národní parky vybírají vstupné. Některé denní, jiné několika denní. Některé parky vybírají vstupné na celou plochu, některé jen na určitou část. Ve svém návrhu uvádíte 2 mil. návštěvníků ročně a také nárůst návštěvníků v roce 2022 oproti roku 2019. Jaká bude tendence v dalších letech? Máte nějaký předpoklad? Pokud na Filipově Huti je louka, kde zatím nic nestojí, ale jsou na ní připraveny el. přípojky, pak se musím zeptat, co tam bude v budoucnu stát? Další apartmány, pro další návštěvníky? Kolik nových ubytovacích zařízení v národním parku vyrostlo za posledních 15 let? Vstupné může a určitě by redukovalo počet návštěvníků. Pokud by vstupné nedokázalo počet návštěvníků zredukovat, pak by mělo alespoň ekonomický přínos pro národní park, který by mohl z vybraných peněz posílit a lépe finančně ohodnotit strážce přírody.
2. Strážci – malý počet strážců nemůže zajistit dodržování návštěvního pořádku. Velice se mi líbil model strážců v národním parku Durmitor. Strážci chodí po národním parku a každého koho potkají, tak zkontrolují zda má vstupenku. Kdo nemá, tak zaplatí jemu na místě. V Durmitoru jsem strážce potkal každý den, na Šumavě ani jednou. Bez lidí v terénu, může být zákaz vstupu klidně na polovině území NP, ale bude k ničemu. NP musí mít dostatek lidí v terénu. Pokud jsou lidé v terénu vidět, pak i počet nelegálních vstupů se sníží. Vždy bude někdo porušovat zákazy vstupu, na tyhle lidi tu jsou pokuty.
3. Pokuty – ve svém návrhu uvádíte některé pokuty, které byly uděleny. Také uvádíte finanční součet a počet udělených pokut. Průměrná výše pokuty činí necelých 1500 Kč. To je prostě sranda. Za 1500 Kč to klidně risknu, navíc když je nedostatek lidí v terénu. Pokuta musí být odstrašující. Například na Sicílii pokuty startují od 1000 Euro. To je pokuta, která pokládá otázku „ stojí mi to za to“?
4. Nouzová nocoviště – skvělá věc, ale na Šumavě naprosto nedotažená. A) nerespektuje se počet stanů, místo, klid atd. B) Nouzové znamená, pro případ nouze, ne pro plánované místo přespání. Když jsem procházel některé NP New Zealand, tak zde mají systém chat. Je to nocoviště se střechou a základní konstrukcí pro spaní. Některé chaty jsou větší a mají kuchyňku, stůl, židle a postele s matracemi, některé menší jen místo na přespání. Společné je, že každý návštěvník musí své nocování nahlásit a zaplatit. To vše předem na vstupu do NP. Funguje to, neboť tyto chaty jsou často navštěvovány strážcem. Nikdo si nedovolí podvádět. Stejný systém včetně kontroly je také v NP Lagodekhi v Gruzii – odkaz jak vypadá jednoduché nocoviště. Kolem je místo i na pár stanů.

<https://mapy.cz/turisticka?source=osm&id=94698589&gallery=1&x=46.3597299&y=41.8741310&z=17>

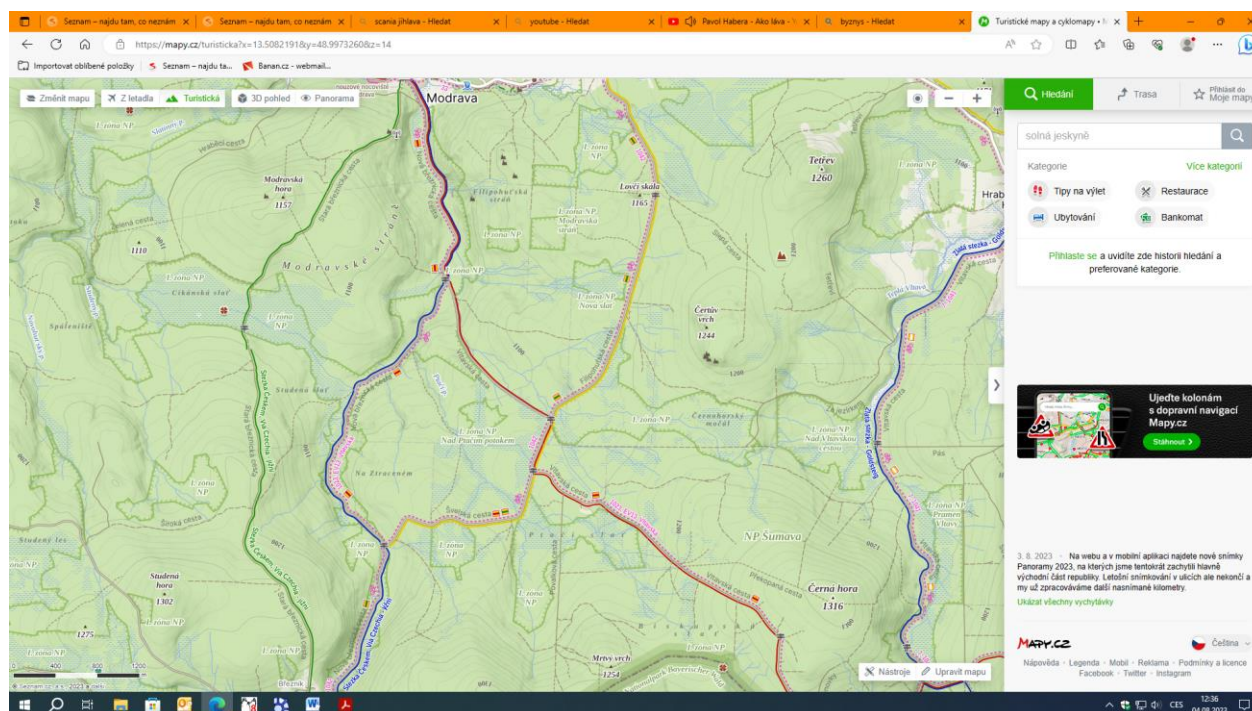
5. Každé místo by mělo být lidem dostupné – tedy i navrhované území. Umím si představit 2 až 3 měsíce někde kolem srpna a září, kdy by bylo klidové území zpřístupněno denně nějakému počtu návštěvníků a to v přesně daný časový interval za speciální vstupné. Značení v klidovém území by mělo být velmi sporadické, aby toto území navštěvovali především lidé, kteří se v přírodě umí pohybovat a chovat. V NP Cajas v Ekvádoru jsou značky tras velmi sporadicky a proto každý dodržuje vyšlapanou cestu a nikam dál nechodí. Stejně sporadické by mohlo být značení i v klidových zónách. Viz obr. 1 – jen malá pěšinka a žádné značení. Na Šumavě navíc není díky lesu takový přehled o krajině.

Obr. 1

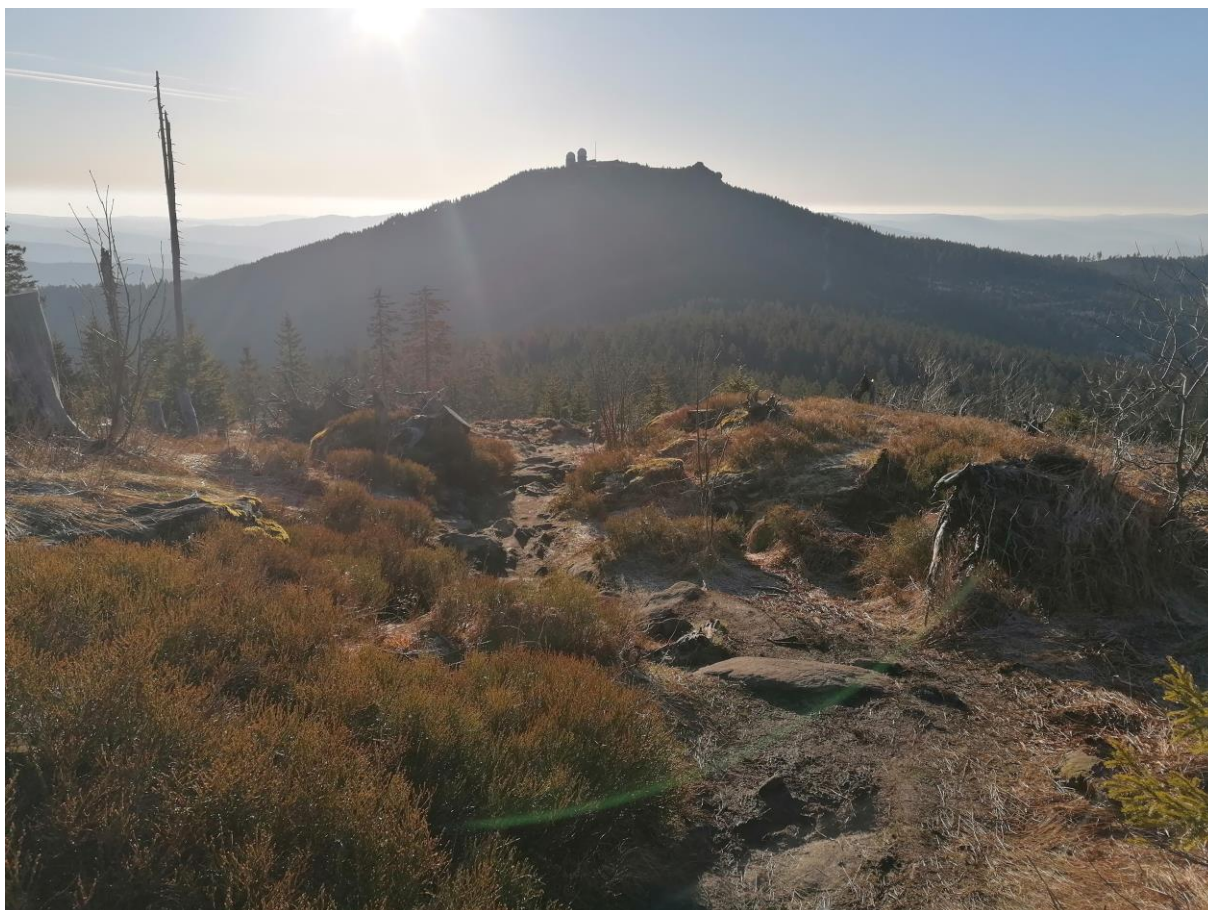
6. Zvětšení klidového území – tak jako mi lidé máme právo na volný pohyb, tak i zvířata by měla mít daleko větší možnosti svého přirozeného pohybu. Klidová území by měla být postupně zvětšována. V návrhu uvádíte, že počet tras je v NP vyšší než je průměr v ČR. To je ale přeci špatně. Pokud chci chránit nějaké území před negativním vlivem turistického byznysu, pak počet tras musí být menší. V případě Šumavy a nejen jí, by mělo dojít k redukci tras. Je zbytečné, aby na některá místa vedly 2 a více tras viz. obr.2. V tomto případě, když zmizí žlutá turistická trasa, vznikne zajímavá plocha. A podobných míst je na Šumavě více.

Obr.2

7. Zimní sporty – v národním parku by téměř neměly být povoleny. Smutný je pohled na Velký Javor, který je prošpikován turistickými cestami, je zde největší lyžařský areál a na malém kousku jsou cedule zákaz vstupu z důvodu ochrany tetřeva. Toto je krásná ukázka toho jak vlk se nažral a koza zůstala celá, aneb chráníme ale turistický průmysl je důležitý. Z obr č. 3 foceno od malého Javoru, pouze strana vlevo směřující k malému Javorskému jezeru je místem na ochranu tetřeva. Daleko větší část kopce patří turistickému průmyslu a během zimy sem zavítá slušný počet pražáků, kterým nejde o přírodu, ale o selfie ze Šumavy.

Obr. 3

Na závěr bych chtěl říct, nesouhlasím s návrhem, protože se domnívám, že je diskriminační pro lidi, kteří rádi chodí do přírody, umí se v ní pohybovat, respektují ji, chápou že člověk je její součástí a neničí ji. Lidi jako jsem já, my nejsme pražáci kteří vyrazí na výlet s cílem udělat co nejlepší selfie, ujet na elektrokole 100 km a vše zveřejňovat na FB. Tihle lidé by bez turistického průmyslu do přírody nevyrazili. Vidím to v Alpách. Počet lidí klesá tam, kde nejsou horské chaty a almy. Kde je jen příroda, tak jsou jen nadšenci. Ještě víc je to vidět v Andách či na Kavkaze. Není zázemí, není turista, nebo jen málo turistů. A zde přichází ta otázka. Co je vlastně cílem NP Šumava? Ochrana přírody nebo turistický průmysl? Z mého pohledu dlouhodobě vyhrává turistický průmysl a to nejen na Šumavě. Ale v ostatních NP ČR. Příkladem je Sněžka, nebo dnes i vrchol Kralického Sněžníku. Jestli myslíte ochranu vážně, pak nechte možnosti vstupu i do klidových území a naopak zaveďte jiné prvky, které omezí celkový počet návštěvníků a nebo alespoň takové, které přinesou pokladně zajímavé částky, které lze investovat dále do ochrany.

S pozdravem

Jan Mužík